

NATURKLAGENÆVNET ORIENTERER

Nr. 516, juni 2010

Lokalplan medfører ikke handlepligt (opsætning af miljøstationer)

Hvidovre Kommune meddelte afslag på en ansøgt fritagelse for opførelse af miljøstationer under henvisning til en lokalplanbestemmelse og en designmanual. Bygherren påklagede afgørelsen til Naturklagenævnet.

Lokalplanen har til formål at udvikle Avedøre Lejren til et integreret byområde. Det fremgår af planens bestemmelser om udearealer, at disse i princippet skal udformes som vist på et kortbilag. Dette angiver ikke placering af miljøstationer.

Kommunen henviste i afgørelsen til en bestemmelse i lokalplanen, hvorefter ”Renovationsstativer, containere og transformatorer mv. skal afskærmes og placeres således, at de ikke virker skæmmende for omgivelserne. De skal udformes, som det fremgår af en af Kommunalbestyrelsen godkendt designmanual.” Lokalplanen indeholder endvidere en bestemmelse om forudsætning for ibrugtagen af ny bebyggelse, men denne bestemmelse omfatter ikke etablering af miljøstationer.

Kommunen havde efter den endelige vedtagelse af lokalplanen udarbejdet en designmanual, hvori det bl.a. er beskrevet, hvorledes miljøstationer skal udføres, samt hvor de skal placeres.

Klager (bygherre) gjorde gældende, at kommunen ikke havde hjemmel til at kræve miljøstationer opført.

Naturklagenævnet (formanden) udtalte bl.a.:

”Det følger af planlovens § 18, at bestemmelserne i en lokalplan er umiddelbart bindende overfor borgerne, således at dispositioner, der er i overensstemmelse med bestemmelserne, er umiddelbart tilladt, mens omvendt dispositioner, der ikke er i overensstemmelse hermed, ikke kan etableres, medmindre kommunen i givet fald kan og vil dispensere fra lokalplanbestemmelserne. Der kan ikke uden særlig hjemmel gennem en lokalplanbestemmelse pålægges nogen en handlepligt, d.v.s. f.eks. kræve en miljøstation etableret.

Efter planlovens § 15, stk. 2, nr. 11, kan der fastsættes lokalplanbestemmelse om tilvejebringelse af fællesanlæg i eller uden for lokalplanområdet som betingelse for ibrugtagen af ny bebyggelse. Da der med denne bestemmelse er tale om en undtagelse fra hovedreglen om, at der ikke med en lokalplan kan pålægges nogen en handlepligt, må det klart af lokalplanen fremgå, at der er stillet krav om tilvejebringelse af et sådant fællesanlæg som betingelse for ibrugtagen af ny bebyggelse.

Designmanualen for Avedørelejren er ikke tilvejebragt efter planlovens bestemmelser om lokalplanners tilvejebringelse og har derfor ikke som sådan nogen retsvirkning i forhold til borgere/bygherrer. Kommunen vil således ikke kunne kræve miljøstationer opført alene under henvisning til det i designmanualen anførte om, at sådanne skal placeres de steder, hvor funktionen ikke kan integreres i bygningerne.

I det omfang, der i lokalplanens bestemmelser henvises til manualen, vil den kunne blive en del af lokalplanbestemmelsen og håndhæves som en sådan.

I dette tilfælde er der i lokalplanens § 8.12 henvist til designmanualen, idet det er fastsat, at renovationsstativer, containere og transformatorstationer mv, skal udformes, som det fremgår af designmanualen. Miljøstationer må i den forbindelse falde ind under udtrykket "mv", og kommunen vil derfor med hjemmel i denne bestemmelse kunne kræve, at miljøstationer, hvis de ønskes opført, opfylder det i manualen anførte om den principielle udformning, herunder med hensyn til materialevelg mv.

Lokalplanens § 8.12 med henvisningen til designmanualen giver derimod ikke kommunen hjemmel til at kræve sådanne miljøstationer etableret, jf. det ovenfor anførte om planlovens § 18.

Mulighed for at stille et sådant krav om etablering ville forudsætte, at der i lokalplanen med hjemmel i planlovens § 15, stk. 2, nr. 11, var fastsat en klar bestemmelse om etablering af fællesanlæg – i dette tilfælde i form af miljøstationer – som betingelse for ibrugtagen af ny bebyggelse.

En sådan bestemmelse er ikke fastsat i lokalplanen, idet lokalplanens § 16.1 om forudsætning for ibrugtagen ikke indeholder en sådan bestemmelse."

Naturklagenævnet anførte herefter, at kommunen ikke havde haft hjemmel i lokalplanen og dermed i planloven til at stille krav om etablering af miljøstationer, hvorfor kommunens afgørelse blev ophævet som ugyldig.

(Afgørelse af 9. september 2009, j.nr. [NKN-33-03078](#))

-
- planlovens § 15, stk. 2, nr. 11
  - planlovens § 18
  - handlepligt
  - lokalplan